

Het Akkerboek **Ontwikkeling en beheer van** **kruidenrijke akkers**

Met de grote veranderingen in de landbouw is ook de wilde plantengroei op akkers sterk veranderd en grotendeels verdwenen. Dit geldt niet alleen voor het aansprekende beeld van klaprozen en korenbloemen, maar voor veel meer planten die zich door de eeuwen heen hebben aangepast aan de jaarlijkse cyclus op de akkers. Vaak waren ze aangepast aan specifieke teelten, bovendien was er veel diversiteit tussen akkers onderling. De akkerflora staat dan ook zwaar onder druk.

Dit boek valt uiteen in twee delen. Het eerste deel richt zich op de praktijk van diverse soorten akkers en is gericht op de beheerder. Aan de orde komen onder meer gewaskeuze, bemesting en grondbewer-

king en natuurlijk de mogelijkheden voor akkerflora op de verschillende typen akkers.

Hoewel de oorzaken van het verdwijnen van akkerkruiden kort aangegeven worden, ontbreekt een historische bijdrage. Voor veel soorten is 'zoals de boer het vroeger deed' de beste vorm van beheer. Inzicht hoe dat beheer eraan toe ging kan helpen om bijzondere akkerflora in stand te houden. Voor een deel gaat het boek over productieve akkers, waar naast de gewasopbrengst ook plek is voor akkerflora. Soms levert dat merkwaaardige informatie op, zo staat er bij de beschrijving van slofhak *'Op zure en heel schrale akkers kan deze soort gesloten matten vormen. Door bemesting kan deze situatie verbeterd worden'*. Draait het hier om het de productiviteit of om de akkerflora?

De bijdrage over de fauna van

akkers maakt een willekeurige indruk. Bij de vogels wordt wel de bruine maar niet de grauwe kiekendief genoemd. Ook ontbreekt de ortolaan. Deze, inmiddels als broedvogel uit Nederland verdwenen, soort is voor mij een icoon van het rijke, oude akkerlandschap dat ik in het Duitse Govelin bezocht. Aan een paar insectengroepen wordt aandacht besteed (dagvlinders, loopkevers, wantsen, wilde bijen) maar bijvoorbeeld sprinkhanen ontbreken. Ook zoogdieren worden niet behandeld.

Het tweede deel beschrijft een groot aantal akkerkruiden, compleet met foto's van de habitus, zaden en kiemplanten. In een tabel worden de soorten, de grondsoorten waarop ze voorkomen, het noodzakelijke beheer en hun Rode Lijststatus weergegeven. Voor de liefhebber van akkerflora valt in dit deel veel te halen. Bovendien is het voor beheerders van groot belang om juist ook de zeldzame akkerplanten te kunnen herkennen.

Ondanks de onvolkomenheden is dit boek een aanwinst voor beheerders van akkers maar ook voor degene die op kleinschalige wijze bijvoorbeeld in een heemtuin, met akkerflora aan de slag wil. Alleen al de foto's van de akkerplanten maken het boek de moeite waard. *(Machteld Klees)*

Titel: Het akkerboek - Ontwikkeling en beheer van kruidenrijke akkers

Auteurs: Peter Verbeek, Udo Prins, Robert Ketelaar, Karl Eichhorn, Emiel Brouwer

Aantal pagina's: 285, f.c.

Uitgever: KNNV Uitgeverij, Zeist 2021

ISBN: 978 90 5011 7593

Prijs: € 27,95